

Zie voor meer opinieartikelen
trouw.nl/opinie

Vaccinatiestrategie

Beloon een vaccinatie in achterstandswijk

Virusontkeners zijn niet te overreden, maar in achterstandswijken zouden we vaccinatie kunnen stimuleren met een financieel extraatje, betoogt **Marcel Verweij**.

Marcel Verweij
 hoogleraar filosofie
 Wageningen Universiteit

De alsmaar voortdurende covidpandemie stelt onze maatschappelijke solidariteit op de proef. Hoe ver gaan we om de meest kwetsbare mensen te beschermen? De afgelopen anderhalf jaar lieten we een grote saamhorigheid zien. Het applaus voor de zorg, aan het begin van de pandemie, was een mooi symbool.

Echte solidariteit zat 'm in de drastische lockdownmaatregelen die iedereen onderging om kwetsbare mensen te beschermen en de zorg overeind te houden. Sommigen zetten zich en vinden dat het 'dor hout' wel gekapt kan worden, opdat zijzelf hun vrijheid kunnen behouden.

Maar het grootste deel van de bevolking heeft de lasten van de lockdown geaccepteerd en ondergaan. Solidariteit is ook te zien in de omvangrijke financiële steunoperaties die we samen opbrengen om bedrijven en banen overeind te houden. En het blijkt uit de massale bereidheid zich te laten vaccineren, ook binnen groepen waar het risico relatief klein is.

Polarisatie

Na anderhalf jaar in de pandemie staat de solidariteit echter onder druk. Het aantal ziekenhuisopnames door Covid-19 groeit en de meeste van deze patiënten zijn ongevaccineerd. Reguliere zorg wordt weer uitgesteld. Zo draagt de hele

Een mobiele vaccinatiebus in Volendam. De GGD zet de bussen in om de vaccinatiegraad te verhogen. FOTO ANP

maatschappij de last van vaccinatie-weigeringen.

Het triageprotocol 'code zwart' benadrukt de gelijkwaardigheid van ieder mens: we mogen patiënten geen voorrang geven op grond van hun geslacht, geloof, sociaal nut of leefstijlkeuzen. Hopelijk blijft dat principe overeind als het debat over vaccinatie nog meer polariseert, hetgeen onvermijdelijk is als de ic's straks helemaal vollopen met vaccinatiewijfelaars en -weigeraars.

Hoe te voorkomen dat de maatschappelijke solidariteit straks helemaal verdwijnt? Het RIVM verwacht geen nieuwe lockdown in de winter, maar zal de QR-code op meer plaatsen verplicht worden gesteld? Moet er straks voor Testen voor toegang betaald worden? Zal vaker naar de vaccinatiestatus worden gevraagd? Hoe terecht die stappen ook kunnen zijn, ze werken tweedeling en polarisatie verder in de hand. Maar paradoxaal genoeg is een verdere groei van de vaccinatiegraad noodzakelijk om die tweedeling tussen gevaccineerden en ongevaccineerden te beperken.

Wat kunnen we doen om twijfe-

Vaccinatie beschermt niet alleen jezelf, maar ook de hele buurt

laars over te halen? De luidruchtige virusontkeners en complotfanaten zijn niet te redden. Op de Biblebelt ligt de verantwoordelijkheid vooral bij de kerkgemeenschappen.

Beloning

Maar ook in achterstandswijken in de steden blijft de vaccinatiegraad onder de maat, en juist daar zijn mensen om allerlei redenen extra kwetsbaar. GGD's doen al van alles om daar vaccinatie nóg beter bereikbaar te maken.

Maar het moet juist hier mogelijk zijn om samen met lokale partijen (winkels, buurthuizen, moskeeën, enzovoorts) duidelijk te maken dat vaccinatie goed is voor jezelf en voor

je omgeving. Deze partijen zouden de keuze voor vaccinatie ook financieel aantrekkelijk kunnen maken. Een beloning lijkt misschien vreemd omdat het de motivatie om je te laten vaccineren loskoppelt van het belang van vaccinatie. Maar dat hoeft niet zo te zijn.

Geef in achterstandswijken aan iedereen die gevaccineerd is een waardebon waarmee ze boodschappen kunnen doen bij winkels in hun eigen wijk. Goed voor die winkels, die er belang bij hebben om het initiatief uit te dragen. En goed voor iedereen die er woont, ook voor de gevaccineerden zelf natuurlijk.

Door dit lokaal te organiseren, en alleen in achterstandswijken met een lage vaccinatiegraad, beschermen we mensen die het hard nodig hebben. Het onderstreept dat vaccinatie niet alleen jezelf beschermt maar ook goed is voor de hele buurt. Iedere verhoging van de vaccinatiegraad helpt om de druk op de zorg – en dus de ondermijning van solidariteit – te beperken. Het kost wat belastinggeld, en vraagt dus weer solidariteit, maar ik draag er graag aan bij. U ook?

antwoord op
 de vraag van
Monic Slingerland

‘Een ongevaccineerde op de ic kost vier tot tien mensen hun operatie’

Niet ingeënt en toch met voorrang op de intensive care? Veel lezers twijfelen eraan.

Nieuwe situatie

Toen er nog geen vaccins waren vond ik het logisch dat zieken met corona voorrang kregen. Nu iedereen de mogelijkheid heeft zich te laten vaccineren, vind ik dat deze voorkeursbehandeling er niet moet zijn voor ongevaccineerden, behalve diegenen die buiten hun vermogen niet gevaccineerd konden worden. Andere dringende zorg moet weer worden gegeven.

Maria Veldmans Steenbergen

Goed recht

Ongevaccineerden hebben daar ieder hun reden voor en dat is hun

goed recht. Vaak zijn dit juist mensen die gezond leven en geen medicijnen gebruiken. Ik zou dan eerder rokers, alcoholisten en mensen die door slechte eetgewoonten te dik zijn voorlopig geen zorg geven.

Margreet de Vries Appelscha

Respect

Religieuze of medische redenen dienen gerespecteerd te worden. Maar mensen die een kans om ziek te worden verkiezen boven een eventuele bijwerking, verdienen dat respect alleen wanneer hun keuze anderen niet in gevaar brengt. Een vergelijking met slachtoffers van roken of obesitas gaat mank, die zorg is anders dan in een pandemie planbaar.

Jan van Bolhuis Wildervank

Verkeerde vraag

Ik vind deze vraag suggestief en zorgen voor verdeeldheid. De echte vraag is of de overheid onderhand

niet eens verantwoordelijk moet worden gesteld voor de overbelaste zorg. Denk aan bezuinigingen en aan ziekenhuizen die gesloten zijn.

Marjan Buninga Nootdorp

Thuisblijven

Het zou consequent zijn als iemand die zich niet wil laten vaccineren, ervoor kiest thuis zo nodig zuurstof en medicatie te krijgen. Het is bekend dat een ongevaccineerde veel zieker wordt. Dat risico nemen mag niet ten koste gaan van andere mensen die ziekenhuiszorg nodig hebben.

Marion Gruijters, arts np Malden

Korter op ic

Ik vind het niet menselijk deze beslissing in een situatie van leven en dood alleen aan de arts over te laten. Op zijn minst hoort een medische commissie richtlijnen te geven. Ik stel voor de ic-opnameduur voor de ongevaccineerde groep aan een

maximum van vijf tot zeven dagen te binden. Ik vind het nogal wat om vier tot tien mensen een noodzakelijke operatie te onthouden terwille van één covidpatiënt. Ook gezien de grote kans op een slechte kwaliteit van leven na een lange ic-opname.

Hans Roeloffzen Groningen

Leefstijl

Iedereen heeft evenveel recht op zorg. Er moet veel meer aandacht komen voor leefstijl, in plaats van voor een virus.

José Vos Nijmegen

Wachtend

Hoe komt het dat nu de toenemende ongevaccineerde coronapatiënten voorgaan op de tienduizenden wachtenden op operaties in de ziekenhuizen? Als wachtende belanghebbende: dit voelt oneerlijk en vergroot de tweedeling.

Rentia Hendriks Etten-Leur

Als wachtende patiënt voelt de voorrang voor de ongevaccineerde oneerlijk